



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **D. B.**, st. přísl. U., v ČR bytem B. n. L., V O. 2247, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha 1, Václavské náměstí 21, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2011. č. j. MV- 8549-2/SO-2011,

t a k t o:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha, inspektorátu cizinecké policie Praha – venkov, ze dne 18.11.2010, č.j. CPPH-03545/CI-2010-65, ve věci zamítnutí jeho žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území ČR jako rodinného příslušníka občana EU podle § 87d odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a prvoinstanční správní rozhodnutí potvrzeno.

Žalobce v žalobě namítal porušení ustanovení § 2 odst. 1, § 3, § 4 odst. 4, § 6 odst. 2 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) s tím, že v rámci správního řízení nemohlo být nepochybně prokázáno, že nenaplnňuje zákonné předpoklady ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přesto však správní orgán prvního stupně jeho žádost zamítl na formálním základě. To odporuje

ústavnímu pojetí principu materiálního právního státu, jak je opakovaně judikováno Ústavním soudem a Nejvyšším správním soudem. Stejně tak se zachoval žalovaný, který ze stejného důvodu odvolání žalobce nevyhověl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. Podle žalobce je tvrzení žalovaného a jeho výklad pojmu trvalosti vztahu mezi žalobcem a manželem jeho matky pouhým subjektivním názorem žalovaného bez jakékoli opory v zákoně a realitě.

Žalovaný neuskutečnil navrhované výsledky účastníků, které nikoli pouze mohly, ale musely být provedeny, jinak by došlo k porušení zásady materiální pravdy. Ke dni podání žaloby tak nebyl zjištěn skutkový stav, žádost žalobce proto nemohla být zamítnuta v souladu se zákonem.

Správní orgány obou stupňů rovněž nerespektovaly základní procesní práva účastníků řízení, jakož i svoji poučovací povinnost. Žalobce se domáhal poučení o tom, jaké doklady považuje správní orgán za dostatečné k prokázání tvrzeného vztahu. Na to správní orgán reagoval pouze nerčitými výzvami k doložení požadovaného dokladu, který nikterak neupřesnil, byť mu bylo po celou dobu známo, že v souladu se svým zcela nesmyslným a nezákonným výkladem žalobce nenaplnil podmínku trvalosti vztahu. Je tedy na místě otázka, proč výzvy zasílal a co vlastně po žalobci požadoval.

Žalobce tvrdil, že se žalovaný nezabýval jeho odvolacími námitkami, žalobou napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné.

Žalobce nesouhlasil s důvody zamítnutí jeho žádosti podle § 87d odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a s odkazem na spisový materiál namítal, že předložil všechny nezbytné náležitosti, kdy ve vyjádření ze dne 14. 10. 2010 a přípisu ze dne 3. 8. 2010 nabízel správnímu orgánu plnou součinnost v rámci řízení, tj. provedení místního šetření na adrese žalobce a výsledk účastníků řízení, který by bez pochyb potvrdil oprávněnost tvrzení žalobce o jeho vztahu k manželu jeho matky, v podstatě k jeho nevlastnímu otci. Takový úkon by zcela jistě lépe objasnil a potvrdil danou situaci oproti blíže nedefinovanému dokladu, který požadovaly správní orgány. Podle žalobce bylo v rámci řízení nepochybně prokázáno společné sdílení domácnosti s matkou žalobce a jejím manželem. Přesto žalovaný a správní orgán prvního stupně jeho žádosti o povolení k přechodnému pobytu nevyhověl.

K pojmu trvalost vztahu žalobce konstatoval, že jej správní orgány vykládají nesprávně a v rozporu se zákonem a v relevantní judikatuře. Tvrzení žalovaného a jeho výklad pojmu trvalosti vztahu mezi žalobcem a manželem jeho matky je pouhým subjektivním názorem žalovaného, bez jakékoli opory v zákoně a realitě. Trvalost vztahu ve smyslu § 15a odst. 4 tehdy platného znění zákona o pobytu cizinců (nyní § 15a odst. 3 písm. b) se dotýká samotné existence tohoto vztahu, jeho počátku, průběhu a případně konce, kdy má být prověřena jeho pevnost, funkčnost a ostatní jeho aspekty. Žádný doklad, který by potvrdil existenci vztahu rodinného vztahu k obdobnému, neexistuje. Podle žalobce správní orgán neměl právo, aniž by trvalost vztahu vyvrátil, zamítnout jeho žádost. Stejně tak jednal i žalovaný, pokud rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. Trvalost vztahu předpokládanou zákonem není možné vyvrátit odkazem na dobu soužití žalobce s manželem jeho matky v jednom bytě. Vztah žalobce k manželu jeho matky lze kvalifikovat jako vztah obdobný vztahu rodinnému (otec a syn), což potvrdil i žalovaný. Tento vztah je dlouhodobý a harmonický. Žalovaný trvalost neuznává v situaci, kdy pro své tvrzení nemá jediný důkaz. Takový postoj je nepřijatelný a hraničí s libovůlí správního orgánu, která je zákonem zakázána. K tomu žalobce

poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ve věci sp. zn. 5As 6/2010 a rozhodnutí žalovaného č. j. MV-72905-5/OAM-2009, které v příloze připojil. Podle žalobce lze jako vztah obdobný vztahu rodinnému považovat i vztah manžela nebo druhá matky dítěte, které má jiného otce, se kterým žije ve společné domácnosti a ten je jako otec fakticky vychovává. Jde o vztah obdobný vztahu otcovskému. Podle stanoviska NSS nelze z ust. § 15a odst. 4 písm. b), nyní § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců bez dalšího dovozovat, že se vždy musí jednat pouze vztah druh – družka. Žalobce tvrdil, že při aplikaci citovaného zákoného ustanovení je zapotřebí splnit dvě podmínky, a sice že cizinec žije s občanem EU ve vztahu obdobnému vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti. Obě podmínky musí být splněny současně. K tomu v daném případě nepochybně došlo, a pokud správní orgán prvního stupně, a následně i žalovaný, měl o této skutečnosti pochybnosti, měly být provedeny navrhané důkazy a zjištěn skutkový stav, což se v rozporu se správním řádem nestalo. Rozhodnutí žalovaného je tak nezákonné a nepřezkoumatelné.

Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uváděl obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Zdůraznil, že na vztah podle § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců jsou kladeny celkem tři podmínky: musí se jednat o vztah trvalý, vztah obdobný vztahu rodinnému a jeho účastníci musí spolu žít ve společné domácnosti. K tomu poukázal ve shodě se žalobcem na rozsudek NSS ve věci sp. zn. 5As 6/2010. Konstatoval, že žalobce žádal o povolení k přechodnému pobytu proto, že žije ve společné domácnosti se svou matkou a jejím manželem, občanem Evropské unie. Matkou žalobce je paní I. I., státní příslušnice Ukrajiny, pobývajících na území ČR na základě povolení k přechodnému pobytu, které jí bylo uděleno dne 13. 04. 2010, přihlášena k pobytu je od 19. 4. 2010 na adrese V O. 2247, B. n.L., tj. na stejné adrese jako její manžel, jímž je od 07. 08. 2008 státní občan Bulharska I. A. I.. Žalobce je dospělý, starší 21 let, je na území ČR zaměstnán a za účelem zaměstnání má povolení dlouhodobý pobyt. Vztah mezi žalobcem a manželem jeho matky lze formálně považovat za odpovídající vztahu otec-syn. Žalobce má ubytování na adrese V O. 2247, B. n. L., tedy na stejné adrese, kde je k pobytu hlášena jeho matka a její manžel, od 01. 05. 2010, tj. až po podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Tuto žádost podal bezprostředně po té, co bylo povolení k přechodnému pobytu vydáno jeho matce. Podle stanoviska správních orgánů obou stupňů v daném případě není splněna podmínka trvalosti vztahu žalobce k občanu EU. Z tohoto důvodu žalovaný nepovažoval za potřebné provádět úkony navržené žalobcem v průběhu řízení s cílem prokazovat existenci společné domácnosti.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu zamítl.

Při ústním jednání, na které se zástupce žalovaného omluvil a souhlasil s projednáním a rozhodnutím věci v jeho nepřítomnosti, zástupce žalobce argumentoval obdobně jako v podané žalobě. Konstatoval, že vztah žalobce k občanu EU není formálně ukotven nebo definován, připodobnil jej ke vztahu otce a syna. Zdůraznil, že neexistuje doklad, který takový stav doložil, neboť se jedná o neformální vztah. Výzvu správního orgánu tak žalobce nemohl splnit, přesto správní orgány setrvaly na stanovisku, že takový doklad nutně musí předložit. Z jejich postupu ale není zřejmé, o jaký doklad se jedná. Žalobce prokazoval společné soužití na společné

adrese, tzn. doklad o zajištění ubytování. Navrhl provedení místního šetření na adrese společného pobytu a navrhl provedení výsledku ve smyslu § 169 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. K dokladu o zajištění ubytování s aktuálním datem v době, kdy takový doklad správním orgánům žalobce předkládal, jeho zástupce uvedl, že žalobce doložil aktuální doklad prokazující jeho ubytování, s otčímem žil v domácnosti ale déle. To ovšem správní orgán nebyl schopen posoudit, neboť neprovedl ani výslech ani místní šetření.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Při posouzení soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění (stav k 31. 12. 2010) ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Podle ustanovení § 87d odst. 1 písm. a) téhož zákona Policie žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území zamítne, jestliže žadatel nepředloží náležitosti stanovené zákonem.

Podle ustanovení § 87e odst. 1 věta první téhož zákona na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně.

Soud při přezkumu postupoval v souladu se čl. II bod 1, 4 zákona č. 427/2010 Sb., kterým byla provedena novela zákona o pobytu cizinců, v jejímž důsledku se s účinností od 1.1.2011 řízení podle tohoto zákona zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené dokončí a práva povinnosti s ním souvisejících se posuzují podle zákona o pobytu cizinců ve znění určeném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

S ohledem na tuto právní úpravu soud při posuzování splnění podmínek pro zamítnutí žádosti žalobce o přechodný pobyt ve smyslu ustanovení § 87d odst. 1 písm. a) ve spojení s § 87e odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců vyšel z ust. § 15a odst. 4 písm. b) téhož zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2010 (s účinností od 1. 1. 2011 je obdobná právní úprava zakotvena v ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců).

Podstatou sporu je posouzení, zda správní orgány obou stupňů právem nevyhověly žádosti žalobce o povolení přechodného pobytu jako rodinného příslušníka občana EU podané podle § 87b zákona o pobytu cizinců za situace, kdy žalobce ani přes výzvu správního orgánu nepředložil doklad potvrzující, že je takovým rodinným příslušníkem občana EU, či nikoliv.

Za tím účelem soud zkoumal naplnění ust. § 15a odst. 4 písm. b) citovaného zákona a dospěl k závěru, že žalobce splnění zde uvedených kumulativních podmínek neprokázal.

K tomu z obsahu spisového materiálu, rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, jakož i písemného vyjádření žalovaného k podané žalobě vyplynulo, že žalobce podal u správního orgánu prvního stupně žádost o přechodný pobyt jako rodinný příslušník

občana EU podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců ze dne 20. 4. 2010. V době podání žádosti byl žalobce zletilý, starší 20 let, na území ČR měl dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání s platností do 14. 11. 2010 jako podnikatel s povolením k zaměstnání ve společnosti OPTIMA CZ COMP, s.r.o. se sídlem Praha 4 – Michle, Vnější čp 1040/20, IČO 27138411 v profesi pomocník, uklízeč jinde neuvedený, s tím, že úkoly bude zajišťovat jako společník obchodní společnosti (rozhodnutí Úřadu práce hl. m. Prahy ze dne 31. 3. 2010, č. j. ABA-10984/2010-za). Ke dni podání žádosti byl hlášen v ČR na adrese Praha 4 – Modřany, Na Schůdkách 6. Vzhledem k tomu, že žádost neobsahovala doklad potvrzující, že je žalobce rodinným příslušníkem občana EU, vyzval jej správní orgán prvního stupně podle § 45 odst. 2 správního řádu k odstranění této vady žádosti ve stanovené lhůtě a za tím účelem řízení přerušil (usnesení ze dne 29. 7. 2010, č. j. CPPH-03545/CI-2010-65). Podáním došlým správnímu orgánu dne 4. 8. 2010 zástupce žalobce uvedl, že žalobce sdílí společnou domácnost se svou matkou a jejím manželem, občanem EU a navrhl k prokázání těchto skutečností provedení místního šetření. Na tomto návrhu setrval i ve vyjádření ze dne 14. 10. 2010, v němž dále konstatoval, že okruh osob je ve smyslu § 15a odst. 4 písm. b) širší, než je tomu u vztahu druh – družka. Zdůraznil, že postavení osoby s obdobným postavením rodinného příslušníka občana EU splňuje, neboť je jeho matka manželkou občana EU a všichni tři spolu sdílejí společnou domácnost. Mezi žalobcem a manželem jeho matky existuje vztah obdobný vztahu rodinnému, tedy vztah otce a syna. V případě pochybností navrhl kromě místního šetření provést výsledky účastníků řízení.

Prvoinstančním správním rozhodnutím byla žádost žalobce zamítnuta podle § 87d odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců (rozhodnutí ze dne 18. 10. 2010, č. j. CPPH-03545/CI-2010-65) V odůvodnění rozhodnutí správní orgán konstatoval, že má žalobce na území ČR povolen dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání s platností do 14. 11. 2010 a nesplňuje věkovou hranici do 21 let. Nelze jej tak považovat za nezaopatřenou osobu. Poukázal na to, že při podání žádosti žalobce doložil doklad o ubytování na adrese matky a jejího manžela občana EU B. n. L., V O. 2247, kde je uvedeno, že na této adrese žalobce bydlí od 1. 5. 2010, tedy až 11 dní po podání předmětné žádosti. Teprve od tohoto data žalobce sdílí společnou domácnost se svoji matkou a jejím manželem. Správní orgán prvního stupně tak neshledal naplnění podmínky trvalosti vztahu obdobného vztahu rodinnému.

O odvolání, v němž žalobce tvrdil, že prvostupňové rozhodnutí neobsahuje jedinou úvahu, kterou správní orgán při hodnocení podkladů použil, absentuje v něm vyjádření správního orgánu k námitkám žalobce a jedná se tak o nepřezkoumatelné rozhodnutí vydané na základě libovůle, rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím, kterým správnost skutkových zjištění a právního posouzení správního orgánu prvního stupně potvrdil a vypořádal se s odvolacími námitkami žalobce. K tomu poukázal na skutková zjištění. Při posouzení vyšel žalovaný z ust. § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců a podmínek, které toto zákonné ustanovení na žadatele klade, tedy, aby cizinec hodnověrným způsobem prokázal, že má s občanem EU trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti. K tomu poukázal na čl. II. bodu 2., čl. III. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES (dále jen „Směrnice“) a vyložil použití ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců a citovaných článků Směrnice ve vztajhu k projednávané věci. Vyšel přitom z judikatury NSS ve věci sp. zn. 5As 6/2010 a ve shodě se správním orgánem prvního stupně dovodil, že žalobce je dospělý, starší 21 let, je na území ČR zaměstnán a za tímto účelem má povolen dlouhodobý pobyt. Vztah mezi žalobcem a manželem jeho matky lze formálně považovat za odpovídající vztahu otec-syn s tím, že žalobce má ubytování na stejné

adrese, kde je k pobytu hlášena jeho matka a její manžel v B. n. L., V O. 2247 od 1. 5. 2010, tj. až po podání žádosti. Žádost žalobce podal bezprostředně poté, co bylo povolení k přechodnému pobytu vydáno jeho matce. Žalovaný tak stejně jako správní orgán prvního stupně uzavřel, že v daném případě žalobce neprokázal splnění podmínky trvalosti vztahu k občanu EU a z tohoto důvodu nepovažoval ani žalovaný za potřebné provádět úkony navržené žalobcem s cílem prokázat existenci společné domácnosti, neboť existenci trvalého vztahu obdobného vztahu rodinnému s občanem EU žalobce správnímu orgánu nezpochybnitelným způsobem nedoložil. K odvolacím námitkám poukázal na zjištění a závěry správního orgánu prvního stupně a uvedl, že se správní orgán prvního stupně zabýval otázkou, zda žalobce je rodinným příslušníkem občana EU, formuloval důvody, proč jej za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 nepovažuje, reagoval na vyjádření žalobce a hodnotil, zda je rodinným příslušníkem občana EU podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Úvahy správního orgánu jednoznačně směřují k tomu, že v daném případě nejde mezi žalobcem a občanem EU o vztah trvalý. Z těchto důvodů nepovažoval žalovaný prvoinstanční správní rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Uzavřel, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci v souladu s § 3 správního řádu a učinil z něj správný závěr, když žádost žalobce zamítl podle § 87e odst. 1 ve spojení s § 87d odst. 1 písm. a) citovaného zákona.

Žalobce předně namítal porušení ustanovení § 2 odst. 1, § 3, § 4 odst. 4, § 6 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu s tím, že nebyly uskutečněny jím navrhované důkazy, došlo porušení zásady materiální pravdy, nebyl zjištěn skutkový stav, žádost žalobce byla formálně zamítnuta, nebyla respektována základní procesní práva účastníků řízení a byla porušena poučovací povinnost správních orgánů, které žalobci neurčitou výzvou uložily doložit požadovaný doklad, který nijak neupřesnily.

Soud tuto žalobní námitku nepovažuje za opodstatněnou. Jak bylo zjištěno z obsahu spisového materiálu, žalobce podal žádost o povolení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana EU, aniž by spolu s žádostí doložil splnění podmínky, že je rodinným příslušníkem občana EU. Správní orgán prvního stupně jej proto důvodně usnesením ze dne 29. 7. 2010 vyzval podle § 45 odst. 2 správního řádu k předložení dokladu podle § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců, stanovil k tomu lhůtu a za tím účelem řízení přerušil. V odůvodnění usnesení vysvětlil, že žalobcova žádost o přechodný pobyt neobsahuje všechny požadované doklady, které vyžaduje zákon o pobytu cizinců a proto je třeba žádost naznačeným způsobem doplnit. Součástí usnesení jsou i procesní poučení, která odpovídají projednávané věci a na něž soud pro stručnost odkazuje. Výzva byla zástupci žalobci doručena dne 2. 8. 2010. Žalobce na výzvu reagoval podáním ze dne 3. 8. 2010, v němž sdělil, že sdílí společnou domácnost se svoji matkou a jejím manželem, který je občanem EU. K prokázání této skutečnosti navrhl provedení místního šetření, popř. výsledku účastníků řízení podle § 169 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Podle obsahu spisového materiálu dne 13. 10. 2010 nahlédl zástupce žalobce do správního spisu s tím, že využije práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. To učinil v písemném podání ze dne 14. 10. 2010, v němž sdělil, že okruh osob je ve smyslu § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců širší, než v rozsahu vztahu druh-družka, a namítal, že žalobce splňuje podmínky daného ustanovení zákona o pobytu cizinců proto, že jeho matka je manželkou občana EU, všichni tři spolu sdílejí společnou domácnost a mezi žalobcem a manželem jeho matky existuje vztah obdobný vztahu rodinnému, tj. vztah otce a syna. Pro případ pochybností opětovně navrhl provedení místního šetření, popř. výsledky účastníků řízení.

Z uvedeného je zřejmé, že správní řízení o žádosti žalobce bylo vedeno v souladu s namítanými ustanoveními správního řádu, kdy správní orgán postupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami (§ 2 odst. 1) tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 (§ 3), umožnil dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy (§ 4 odst. 4), postupoval tak, aby nikomu nevznikly zbytečné náklady a aby dotčené osoby co nejméně zatěžoval a podklady od dotčených osob vyžadoval jen tehdy, stanoví-li tak právní předpis (§ 6 odst. 2). Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů v odůvodnění zahrnují důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků, s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí, jakož i stanovisko k uplatněným odvolacím námitkám (§ 68 odst. 3 správního řádu). Soud nesdílí tvrzení žalobce, že je rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť je z jejich obsahu nadevší pochybnost zřejmé, na základě jakého skutkového stavu správní orgány rozhodovaly, jakými úvahami byly při posouzení žádosti žalobce vedeny, jak zjištěný skutkový stav hodnotily a proč nevešly na návrh žalobce doplnit skutkový stav o jím navržené důkazy. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je tak zřejmé, že žalobce hodnověrným způsobem neprokázal splnění podmínek, které vyplývají z ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců z důvodu v rozhodnutích uvedených. Tyto důvody se pak váží k dalším námitkám žalobce stran nezákonnosti posouzení naplnění ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a soud se k nim vyjádří níže. Při projednávání a rozhodování o žádosti žalobce tak nedošlo k porušení principu materiálního právního státu, jak žalobce tvrdí.

Ze shora uvedené rekapitulace průběhu správního řízení je dále zřejmé, že správní orgány plně respektovaly procesní práva žalobce a splnily svou povinnost žalobce řádně procesně poučit. K tomu soudu v obecné rovině poukazuje na rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 9Ca 275/2007, kde soud ke zjišťování správního orgánu, zda se jedná o cizince, na něhož dopadá ustanovení § 15a odst. 4 písm. a) dovedl, že správní orgán není povinen vycházet ze samotného tvrzení cizince o vedení společné domácnosti s občanem EU, kdy toto tvrzení musí být v řízení prokázáno relevantním způsobem, tak tomu u žalobce nebylo. Pokud žalobce v této souvislosti tvrdil, že mu správní orgán nikdy nesdělil, jaký konkrétní doklad pro splnění podmínky § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců požaduje a že se tak jedná o neurčitou výzvu, kterou správní orgán nikdy neupřesnil, pak k tomu soud ve shodě se žalobcem poukazuje na rozsudek NSS ve věci sp. zn. 5As 6/2010, z něž činí právní závěry příléhavě dopadající na projednávanou věc. Pokud totiž za daného skutkového stavu správní orgány obou stupňů negativně zodpověděly zásadní otázku, zda je u žalobce splněna podmínka existence vztahu, který lze považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému, bylo zcela bezpředmětné zabývat se tím, zda žalobce sdílí s manželem své matky/občanem EU společnou domácnost a zatím účelem provádět důkaz místním šetřením a výslechy dotčených osob.

Soud nesdílí ani tvrzení žalobce, že se žalovaný jeho odvolacími námitkami nezabýval. Z obsahu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je totiž patrné, jaké stanovisko k nim žalovaný zaujal, kdy popřel důvody, které žalobce v odvolání uplatnil, poukázal na závěry prvoinstančního správního rozhodnutí, z něhož je zřejmé, že vztah mezi žalobcem a manželem matky není vztah trvalý. Zdůraznil, že je z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně patrna úvaha, kterou při hodnocení

podkladů pro vydání svého rozhodnutí použil a postoj prvoinstančního správního orgánu k vyjádření, které žalobce v průběhu správního řízení před ním učinil.

Důvodné nejsou ani námitky žalobce směřující proti meritů věci, tedy zamítnutí žádosti žalobce podle § 87d odst. 1 písm. a) ve spojení s § 87e odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Podle stanoviska soudu dospěly správní orgány obou stupňů na podkladě zjištěného stavu věci, o němž soud nemá důvodné pochybnosti, důvodně k závěru, že v projednávané věci není splněna podmínka trvalosti vztahu mezi žalobcem a manželem matky/občanem EU ve smyslu § 15a odst. 4 písm.) zákona o pobytu cizinců. K tomuto závěru soud vede zjištění, že žalobce požádal o vydání povolení k přechodnému pobytu za situace, kdy měl na území ČR povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, tedy byl samostatně výdělečně činný, v době podání žádosti mu bylo necelých 22 let a jeho pobyt v době podání žádosti nebyl evidován v místě pobytu matky a jejího manžela občana EU, za jehož rodinného příslušníka se žalobce považoval a kde tvrdil, že ve společné domácnosti s matkou a jejím manželem žije. Pokud by žalobce ještě před podáním žádosti žil ve společenství se svou matkou a otčím, pak nic nebránilo tomu, aby takovou adresu do databáze cizinecké policie uvedl. Soud proto jeho tvrzení o sdílení společné domácnosti s matkou a jejím manželem občanem EU, ať již v průběhu správního řízení nebo v podané žalobě, ve spojení s tím, že byl žalobce v době podání žádosti dospělý muž, zajišťující si prostředky na živobytí vlastní výdělečnou činností, považuje za nevěrohodné a účelové ve snaze získat povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana EU.

Pokud žalobce v žalobě argumentoval tím, že zákon o pobytu cizinců, judikatura správních soudů a judikatura Evropského soudu hovoří o tom, kdo je považován za rodinného příslušníka a kdo již není, a polemizoval s tím, že je třeba za takového rodinného příslušníka považovat i vztah druha a družky, přičemž v jeho případě se jedná o vztah mezi žalobcem a jeho otčím, pak je třeba uvést, že správní orgány tuto skutečnost nijak nepopíraly. Za daného skutkového stavu však opodstatněně upustily od provedení žalobcem navrhovaných důkazů k prokázání existence společné domácnosti, když právem učinily závěr, že u žalobce není splněna podmínka trvalosti vztahu, který by bylo lze považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému. Bylo tak zcela bezpředmětné zabývat se tím, zda žalobce sdílí s matkou a jejím manželem/občanem EU společnou domácnost, či nikoli (obdobně rozsudek NSS ze dne 16. 4. 2010 č. j. 5As 6/2010-63).

Ze stejných důvodů soud nemohl vejít ani na poukaz žalobce, který za obdobný vztah k manželu matky považoval vztah manžela nebo druha matky a dítěte, které má jiného otce, ale s otčím žije ve společné domácnosti a otčím jej fakticky vychovává. Žalobce však byl v době podání žádosti dospělý, starší 21 let (§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců), na území ČR pracoval, byl jednatelem obchodní společnosti, za tím účelem měl na území ČR povolen dlouhodobý pobyt a podle skutkových zjištění žil samostatně. O tom, že by manžel jeho matky žijící s ní na jiném místě žalobce vychovával a staral se o něj jako o nezaopatřenou osobu, tak nemůže být ani řeči.

Nelze ani přehlédnout, že řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinného příslušníka občana EU je řízením návrhovým. Cizince v něm stíhá břemeno tvrzení a důkazní břemeno prokázat splnění podmínek ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. hodnověrným způsobem doložit, že má s občanem EU *trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému* a žije s ním ve společné domácnosti. U žalobce nebyla splněna již podmínka trvalosti takového vztahu, bylo tak nadbytečné

zabývat se tím, zda sdílí společnou domácnost s manželem své matky/občanem EU či nikoli.

Lze tak uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému správnímu orgánu, který byl úspěšný, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. února 2015

JUDr. Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková